

УДК 711.25:711.28

к.т.н., доцент Гладілін В.М.,
Паламарчук Т.І, Федоренко В.Б.,
Дідух О. О., Овсянніков Р.С., Чукаріна Н.М.,
Національний авіаційний університет, м.Київ

ТИПИ КУРОРТІВ

Розглянуто економічну ситуацію трьох основних типів курортів України, а саме курортів Азовського моря, горно лижні курорти, екскурсійну Україну. Детально розглядається кожен тип курорту, його географічні особливості, інфраструктура та цінова політика, переваги, перспективи розвитку і недоліки які варто було б усунути. Було піднято питання про внесені сім об'єктів внесених до списку, що створила Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури. Після детального розгляду кожного типу курорту було встановлено певні економічні закономірності, що курорти мають можливість розвитку, адже набирають попиту, проте не користуються достатньою популярністю в наслідок економічної кризи та ситуації в країні. Досліджено, що саме висока конкуренція, спричинена великою кількістю і різноманіттям курортів допоможуть вийти із не зовсім легкої ситуації, адже в таких умовах кожна організація працює на якість, чим збільшує щорічну кількість туристів і відповідно місць на ринку праці, що неабияк покращує економічний стан. В ході аналізу доведено, що економіка і туризм тісно пов'язані і залежні між собою.

Постановка проблеми. У наслідок географічних особливостей Україна має три основні типи курортів:

- Курорти Азовського моря
- Горнолижні курорти (Українські Карпати)
- Екскурсійна Україна

Різні типи клімату, місцевості та велика кількість ресурсів дають можливість розвивати туризм у напрямку оздоровчих курортів. Багата архітектурна та історична спадщина у свою чергу дає змогу розвитку екскурсійних курортів. Основною проблематикою вважається недостатній економічний розвиток та брак досвіду у порівнянні з європейськими країнами. Україну не оминула увага Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури. На дві тисячі чотирнадцятий рік до переліку потрапило сім об'єктів, що складає 0,6 % від усієї кількості, а саме:

- Київський Софійський собор
- Києво-Печерська лавра

Церква Спаса на Берестові
Ансамбль історичного центру Львова
Пункт геодезичної дуги Струве «Катеринівка»
Пункт геодезичної дуги Струве «Фельштин»
Пункт геодезичної дуги Струве «Баранівка»
Пункт геодезичної дуги Струве «Старо-Некрасівка»
Букові праліси Карпат
Резиденція митрополитів Буковини і Далмації
Церква Святого Духа
Церква Собору Пресвятої Богородиці
Церква Святої Трійці
Церква святого Юра
Церква Святого Духа
Церква Різдва Пресвятої Богородиці
Церква Вознесіння Господнього
Церква святого Михайла
Стародавнє місто Херсонес Таврійський

Попри всі негативні аспекти Україна приваблює іноземців у туристичному плані, що тягне за собою розвиток економіки.

Аналіз останніх публікацій. Загальні питання та проблеми транспортного туризму в Україні розкрито в праці [3].

Метою статті є розгляд особливостей трьох основних типів курортів України.

Виклад основного матеріалу. Розглянемо основні типи курортів України та їх економічні особливості.

Курорти Азовського моря.

Санаторії та бази відпочинку цього типу у своїй переважній більшості не надають послуг типу лікувальних курортів, тому обираючи курорт слід зважати на свої пріоритети у відпочинку та послуг, які можуть бути надані. Азовське море набуло статусу найдрібнішого внутрішнього моря. Узбережжя розмежує на собі такі курортні містечка і селища як: Бердянськ, Приморськ, Кирилівка, Мелекіно, Седово, курорти Арабатської стрілки і Керченського півострова.

Північне узбережжя розміщує курорти, що надають лікувальні послуги та оздоровлення усього організму - Бердянськ, Приморськ і Кирилівка. «У Бердянськ можна добратися потягом, а в Приморськ і Кирилівку - автомобілем, або поїздом через Мелітополь, а далі на маршрутному таксі. На сході розташоване місто Маріуполь і навколишні його курортні селища Мелекіно і Седово (рис. 1).

На південному заході Азовського моря знаходиться курортне місто Генічеськ - популярне місце відпочинку на Азовському морі. Від Генічеська у бік Криму йде широка піщана коса - Арабатська стрілка. У північній частині Арабатської стрілки знаходяться курорти Стрілецько і Щасливцеве, а також Генгорка. Сюди можна дістатися лише на автомобілі і краще зі сторони Генічеська. На південному узбережжі Азовського моря розташувалися курорти Керченського півострова - Щолкіне, Мисове, Курортне, Новоотрадное, Нижньозаморське. Найближчий залізничний вузол - станція Леніне, від нього ходять маршрутні автобуси в усі курорти. Але найкраще подорожувати по Керченській півострову на своєму автомобілі - це дає свободу пересування і можливість щодня відкривати для себе нові пляжі Азовського моря [1].

Рис.1. Карта курортів Азовського моря

Така транспортна доступність стає одним із факторів, що поліпшують економічний стан курортів.

Чинниками, що викликають таку цікавість є:

- Морське іонізоване повітря
- Клімат
- Мінералізовані хлоридно-натрієво-сульфідні води
- Високомінералізовані хлоридно-натрієві йодо-бромні води
- Магнієво-натрієво-кальцієві лікувальні грязі
- Гідро-карбонатно-сульфатні грязі

За допомогою місцевих мінеральних вод і лікувальних грязей в санаторіях Азовського моря успішно лікують:

- Хвороби органів дихання

- Захворювання кістково-м'язової системи
- Захворювання органів системи кровообігу
- Порушення обміну речовин
- Розлади нервової системи
- Шкірні хвороби
- Гінекологічні захворювання
- Хвороби сечостатевої системи[2].

Відпочинок у Бердянську дозволяє відпочити кожному пересічному громадянину на мало бюджетній основі вражаючи різноманітністю проведення дозвілля.

Водні атракціони, гірки, катання на катерах, яхтах, скутерах або захоплююча рибалка - кожен відпочивальник підбере щось для себе. Сухопутні розваги можуть надати численні ресторани, кафе, бари, більярдні, нічні клуби з запальними програмами, луна-парк, зоопарк, атракціони. Скульптури і пам'ятники Бердянська - «Сантехнік», що виглядає з люка, «Діти лейтенанта Шмідта», «Бичок-годувальник». Дізнатися багато нового про цей край можна в найбагатшому краєзнавчому музеї. Протяжність Бердянської коси більше 20 кілометрів, ширина у вузьких місцях складає всього 40 метрів, а в самих широких - до 2 кілометрів. Весь східний берег коси - це довгий, піщаний пляж, уздовж якого розташовані пансіонати і бази відпочинку. Західний берег коси окреслює Бердянська затока, води якого добре прогриваються сонцем через те, що він не глибокий. Тут розташовуються дитячі оздоровчі табори і пляжі деяких санаторіїв. Бердянська коса - це заповідна зона, в якій ростуть рідкісні рослини, занесені до Червоної книги, живуть багато тварин, живуть птахи. Одна з унікальностей коси, якраз і полягає в тому, що тут чудово поєднується багатий тваринний і рослинний світ з розвиненою і обширною інфраструктурою відпочинку. По всій території коси розташовані не тільки пансіонати і табори, а й магазини, бари, кафе, кіоски, парки розваг, мається аквапарк. На Бердянській косі постійно курсують автобуси, з'єднуючи велику землю з самою крайньою точкою коси, на якій світить проходять судам Нижній Маяк. Він являє собою 23 метрову вежу, вік якої - понад 160 років.

Генічеськ - невеликий районний містечко, розташоване на березі протоки Тонкий, який з'єднує Азовське море і озеро Сиваш. Піщані пляжі, дрібне море - відпочинок в Генічеську спокійний, тихий, сімейний.. Завдяки тому, що море мілководне, воно прогривається навіть у травні місяці, так що дає можливість відпочити та оздоровитися в самому початку купального сезону. Сюди приїжджають за справжнім «культурним», організованим відпочинком в пансіонатах або санаторіях. Любителі самостійного відпочинку знайдуть комфортні умови для проживання в приватному секторі. Цілющі властивості

повітря Генічеська, унікальна формула морської води, мінеральні грязі приваблюють величезну кількість відпочиваючих із країн ближнього і далекого зарубіжжя. Води Азовського моря містять більше дев'яноста корисних хімічних елементів, серед яких йод, кальцій, магній, сірчанокисла магнезія. Проникаючи через шкіру людини, ці речовини надають лікувальну дію, заспокоюють нервову систему, виліковують шкірні захворювання та захворювання щитовидної залози. Цілющі грязі, завдяки високій концентрації мінеральних солей, мають протизапальну дію, виліковують хвороби опорно-рухового апарату, гінекологічні захворювання. Відпочити, купуватися, позагоряти, чудово провести час, і одночасно оздоровитися, набратися сил на весь майбутній рік - все це може дати Азовське море та відпочинок в Генічеську. До послуг відпочиваючих представлена вся можлива туристична та розважальна інфраструктура. Проживати можна в комфортних готельних комплексах, приватному секторі, який може задовольнити смаки людей з різним достатком і запитами. Кафе, ресторани, магазини, міський парк з численними атракціями та розважальними програмами - все це не дасть занудьгувати ні дорослим, ні дітворі. Міський пляж надає всілякі водні розваги, торговельні послуги.

Арабатська стрілка. Навпроти Генічеська розташована довга коса, знаменита Арабатська стрілка, на якій знаходяться численні пансіонати, бази відпочинку, дитячі оздоровчі табори. З Арабатської стрілки Генічеськ з'єднаний автомобільним мостом. По суті, вся західна частина Арабатської стрілки - це довгий, багатокілометровий пляж, що складається з піску і дрібних черепашок. Більш ніж 100 - кілометрова піщана коса привітно зустрічає відпочиваючих, будь то сім'ї, які проживають в пансіонатах або молодіжні компанії, які ночують в наметах. У спокійну, тиху погоду, море уздовж Арабатської стрілки настільки чисте, що дає можливість спостерігати життя підводних жителів.

Великий вибір курортного відпочинку приваблює туристів і дає змогу розвиватись у різних напрямках [3].

На іншому кінці країни знаходяться Українські Карпати - не тільки частина найбільшого гірського масиву Східної Європи, але й унікальний автентичний регіон. У цих місцях як ніде шанують, зберігають і примножують старовинні українські звичаї і традиції. Тут можна не тільки милуватися красотою величних гір, найчистіших гірських річок і озер, але і займатися парапланеризмом, плавати на байдарках або просто вудити рибу, збирати надзвичайно смачні гриби, чорницю та ароматні карпатські трави. Взимку ж відкриваються висококласні лижні траси будь-якого рівня складності з розвиненою туристичною інфраструктурою. Гостей зустрічають затишні дерев'яні котеджі і першокласні готелі європейського рівня. Це ідеальне місце для занять зеленим туризмом, тут можна оселитися в автентичному будиночку,

ходити босоніж по смарагдовою траві, пити з прозорих струмків і харчуватися виключно натуральними продуктами, приготованими незвичайно привітними і гостинними місцевими жителями [4].

Гірськолижні курорти в Україні розташовані досить близько один біля одного. Тому для навіть найвибагливішого туриста й лижника є безліч варіантів, де відпочивати взимку. Відпочинок у Карпатах взимку Буковель. Буковель розташований на висоті 900 м над рівнем моря в оточенні трьох гір. У Буковелі сніг тоне швидко, проте сучасні снігові гармати допомагають підтримувати комфортні умови для катання. Покататися на лижах тут можна з грудня по квітень. Цього року курорт відкриває сезон катання з 6 грудня. На цьому курорті 50 км трас усіх рівнів складності (найдовша з них - 2106 м). До ваших послуг 61 спуск та 14 підйомників. Будьте готовими у вихідні та в період святкових днів до великої кількості відвідувачів. У такий час у черзі на підйомники чекатимете до 30 хвилин. У Буковелі є безліч ресторанів із національною кухнею, колиб, піцерій та кав'ярень. Ви можете доїхати до курорту Буковель поїздом до Івано-Франківська, Тернополя, Чернівців або Львова. З Івано-Франківська до Буковеля – 110 км, зі Львова – 245, із Тернополя – 250, із Чернівців – 160 км.

Рис. 2. Відпочинок у Карпатах взимку – Славське

Славське займає почесне місце у трійці найкращих гірськолижних курортів України (рис. 2). Розташувалося Славське на горі Тростян у Львівській області на висоті 1200 м над рівнем моря.

Гора Тростян (рис. 3) має унікальні бокові схили. Вони настільки нерівномірні, що тут можна підібрати трасу як для новачка, так і для досвідченого екстремала. Тому гору Тростян умовно ділять на три сектори: центр, північ та захід.

Тут гарно розвинена інфраструктура, курорт позиціонується як універсальний: для будь-якої компанії та для різних видів відпочинку. Однак тут часто буває багато людей, оскільки львів'яни люблять приїжджати сюди у вихідні.

Славське знамените своїми історичними пам'ятками. Хто не захоче прогулятися стежками відомого опришка Довбуша та відвідати його печеру, відтворити в уяві картину боїв на стику річок Опір та Славська.

Обов'язково відвідайте в цих краях замок Тускань, озеро Хащановське й водоспад Кам'янка, писаний колодязь та садибу Нікольського.

На горі Тростян - 11 трас загальною довжиною 22 км. Деякі з них затверджені Міжнародною Федерацією лижного спорту. Частина трас оснащена системою штучного засніження.

За 1 км від центру Славського розташована гора Погар (857 м) із однією трасою. На горі Менчіл в урочищі Варшава - 4 траси, а на горі Кремень насолоджуйтеся 3 трасами для початківців та дітей. За 6 кілометрів від Славського - гора Високий Верх із 9 трасами.

Рис.3. Гора Тростян

Драгобрат у списку гірськолижних курортів України є найвисокогірнішим. А якби скласти рейтинг найкрасивіших гірськолижних курортів України, він посів би перше місце.

Розташований на висоті 1400 м над рівнем моря на стику хвойних лісів та зони альпійських лук. Драгобрат розташований біля підніжжя гори Стог у районі гірського масиву Близнюки.

Драгобрат сміливо може похвалитися красою унікальної карпатської природи. До того ж його відрізаність від навколишніх міст і сіл дає можливість відвідувачам сповна насолодитися гірським відпочинком у горах.

До залізниці звідси - 12 км. Найближчий населений пункт - селище Ясиня, розташоване за 18 км від курорту. Такий відрив від цивілізації гарантує ідеальний відпочинок на лоні природи.

Курорт оточений горами у формі підкови, що забезпечує головну принаду Драгобрату - сніг не сходить довгий час, а кататися тут можна цілих 7 місяців на рік із листопада по травень.

Крім катання здійсніть пішохідну екскурсію до 8-метрового Драгобратського водоспаду.

Рис.4. Траси різної складності.

На курорті Драгобрат облаштовані траси різної складності (рис. 4). Крім того, тут є траси міжнародного класу для фрістайлу. Загальна довжина трас - понад 10 км.

Курорт Пилипець (рис. 5) уже довгий час є улюбленим для лижників і сноубордистів. Тут красиві гірські пейзажі, а кожен турист знайде трасу на свій смак.

Розташований Пилипець у одному із найбільших сіл Міжгір'я на висоті 700-750 м на берегах гірської річки. Пилипець є відправною точкою для екскурсій до мальовничого водоспаду Шипіт.

Багато з відвідувачів полюбляють позатрасове катання. Сніг тут зазвичай лежить із середини грудня і тримається аж до квітня.

Найбільша кількість трас - на горі Гимба, їхня протяжність - понад 20 км. Найдовша із них - 6 км. А також 4 траси на горі Жид Магура, найдовша - 1500 м. Усі траси обладнані підйомниками.

Підйом на бугельному підйомнику коштує від 10 грн., на крісельному – від 30 грн. Абонемент на крісельний підйомник обійдеться від 140 грн. за день.

Узяти сноуборд або лижі напрокат коштуватиме 70 грн. Також можна кататися вночі на 400-метровому бугельному підйомнику готелю "Затишок".

Рис.5 Відпочинок у Пилипці.

У Пилипці достатньо комфортних апартаментів для проживання. В багатьох будиночках є сауни. Проживання тут коштуватиме від 150 грн., а у приватному секторі з харчуванням до 400 грн.

У радіусі 10-20 км від Пилипця є бази відпочинку, працівники яких на своєму автотранспорті можуть довести вас до підйомників та гірськолижних трас.

Кращими курортами України є: Київ - столиця України і одне з найстаріших міст на території Європи (рис. 6).

Сучасний Київ володіє величезним культурним запасом - тут знаходяться тридцять три театри, більше тридцяти музеїв, більше двох тисяч унікальних архітектурних пам'яток і величезна кількість художніх виставок.

Рис. 6. Київ

Одеса - один з найпопулярніших курортів України, що прославився завдяки відмінним умовам для лікування і відпочинку. Численні бази відпочинку, санаторії, туристичні бази, пансіонати та дитячі табори залучають в Одесу тисячі туристів.

Унікальне поєднання степового і морського клімату, велика кількість сонячних днів у році, велика кількість фруктів і овочів - ось основні складові ефективного лікування та профілактики захворювань, пропонованих курортом.

Львів - місто, де архітектурні композиції різних стилів, століть, традицій заходу і сходу створили чудовий архітектурно-ландшафтний ансамбль. Тут у вузьких кварталах міста, поруч мирно існують православні, іудейські і католицькі церкви, які були зведені ще в середньовіччі і чудово збереглися до наших днів.

Рис. 7. Львів [6]

Підводячи підсумки, важливими складовими економіки є інновації та технології, що забезпечують перетікання ресурсів в продуктивніші галузі та сфери і є найважливішими чинниками економічного розвитку. Звичайно, без державного сприяння вивести економіку на європейський рівень буде практично неможливо. Водночас мають запрацювати механізми ринкового саморозвитку для включення в інноваційні процеси таких потенційних суб'єктів, як приватні фірми, індивідуальні підприємці, домашні та фермерські господарства. Висока конкуренція між ними сприяє підвищенню якості туристичного обслуговування, розширенню різноманітностей та спеціалізації послуг, збільшенню обсягів виробництва і рівню зайнятості, залученні внутрішніх та іноземних інвестицій. І в той же час Карпатський регіон зараз не може конкурувати з регіонами Словаччини, Польщі, Угорщини, Чехії, які пропонують подібні туристичні послуги. Це пов'язано з нижчим рівнем обслуговування, гіршою інфраструктурою, незадовільним станом доріг,

відсутністю атракцій та інше. Маючи великий потенціал, Україна в цілому і Карпатський регіон зокрема, не проводить потужних рекламних кампаній на міжнародному ринку турпослуг, що поступово призводить до втрати іміджу привабливого туристичного регіону. Висока конкуренція між ними сприяє підвищенню якості туристичного обслуговування, розширенню різноманітностей та спеціалізації послуг, збільшенню обсягів виробництва і рівню зайнятості, залученні внутрішніх та іноземних інвестицій. І в той же час Карпатський регіон зараз не може конкурувати з регіонами Словаччини, Польщі, Угорщини, Чехії, які пропонують подібні туристичні послуги. Це пов'язано з нижчим рівнем обслуговування, гіршою інфраструктурою, незадовільним станом доріг, відсутністю атракцій та інше. [7]

Останні сезони відпочинку показали, що затяжна економічна криза не стала приводом відмови населення від відвідування курортів. Навпаки інфляція та незадовільна ситуація з безпекою на популярних світових курортах призводять до того, що співгромадяни починають звертати увагу на курорти всередині країни. Попри те, що Українські курорти мають досить високий потенціал і сприятливі передумови, на жаль, не здійснюють спроб проведення потужних рекламних кампаній, як у середині країни так і за її межами, що не дає змогу збільшити, а навпаки зменшує потік туристів. Велика кількість курортів та перші спроби прирівнювання до європейських підвищують рівень якості та перелік послуг, що добре відбивається на розвитку. З розвитком курортів збільшується рівень зайнятості, адже на підтримання курортів у належному стані потрібна маса працівників. Розвиток курортів вносить позитивний вклад у розвиток економіки України, збільшенням ринку зайнятості та приваблюванням інвесторів іноземних компаній, що вбачають великий потенціал у природних ресурсах. Головною завадою постає неблагонадійна ситуація у країні, але з закінченням неблагонадійного періоду курорти знову приймуть вигляд конкурентоздатних і зможуть вносити вагомий вклад у економіку країни.

Список літератури.

1. Отдых на Азовском море [Електронний ресурс] // – Режим доступу до ресурсу: <http://azov-more.in.ua/karta.html>
2. Курорты и санатории Азовского моря [Електронний ресурс] // – Режим доступу до ресурсу: <http://kurort-expert.ru>
3. Азовское море Украины [Електронний ресурс] // – Режим доступу до ресурсу: <http://azov-sea.biz/>
4. Отдых на Украине [Електронний ресурс] // – Режим доступу до ресурсу: <http://tonkosti.ru/>

5. Відпочинок у Карпатах взимку 2013-2014: гірськолижні курорти України [Електронний ресурс] // – Режим доступу до ресурсу: <http://travel.tochka.net/ua/6758-gornolyzhnye-kurorty-ukrainy-gde-otdykhat-zimoy/>
6. Лучшие курорты Украины [Електронний ресурс] // – Режим доступу до ресурсу: <http://www.ayda.ru/ukraine/resorts/>
7. 1. Рейтинг інвестиційної привабливості регіонів України в 1999 році // Інститут реформ. Економічні есе. Випуск 5. - К., 2000.

Аннотация

Рассмотрено экономическую ситуацию трех основных типов курортов Украины, а именно Азовского моря, горно – лыжные курорты, экскурсионную Украину. Детально рассматривается каждый тип курорта, его географические особенности, инфраструктура и ценовая политика, преимущества, перспективы развития и недостатки, которые необходимо устранить. Был поднят вопрос о семи объектах внесенных в список созданный Организацией Объединенных Наций по вопросам образования, науки и культуры. После детального рассмотрения каждого типа курорта было установлено экономические закономерности возможности развития курортов, которые пользуются спросом, но не имеют достаточной популярности в следствии экономического кризиса в государстве. Исследовано, что высокая конкуренция вызванная большим количеством разнообразных курортов помогут выйти с трудной ситуации, потому что в таких условиях каждая организация работает на качество, чем увеличивает ежегодно количество туристов и соответственно рабочих мест на рынке труда, что улучшает экономическое состояние. В ходе анализа доказано, что экономика и туризм тесно связаны и зависимы.

Annotation

As a result of geographical features of Ukraine has three main types of resorts: Resorts of Azov, Ski resorts (Ukrainian Carpathians), Excursion Ukraine. Different types of climate, terrain and abundance of resources make it possible to develop tourism towards health resorts. The rich architectural and historical heritage, in turn, enables the development of excursion resorts. The main issues considered insufficient economic development and lack of experience compared to European countries. Ukraine not paid attention to the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. Sanatoriums and resorts of this type in their overwhelming majority do not provide services such as medical spas, so choosing a resort slit to consider its priorities in the area and services that can be provided .Azovske sea acquired the status smallest inner sea. Coast rozmizhuye to afford such resort towns and villages as Berdyansk, Primorsk, Kirillovka, Melekino, Sedov, resorts Arabat Spit and the

Kerch Peninsula. Large selection of holiday resort attracts tourists and makes it possible to develop in different directions. At the other end of the country are Ukrainian Carpathians - not just part of the largest mountain massif in Eastern Europe, but also unique authentic region. In these places as anywhere honor, preserve and multiply the ancient Ukrainian customs and traditions. You can not only enjoy the beauty of majestic mountains, crystal clear mountain streams and lakes, but also engage in paragliding, swimming or kayaking, collect delicious mushrooms, blueberries and fragrant Carpathian herbs. In winter, open upscale ski slopes of any level of complexity developed tourist infrastructure. Guests are greeted cozy wooden cottages and hotel-class European level. It is the perfect place to practice green tourism, you can live in an authentic house, walk barefoot on the emerald grass, drinking from streams transparent and eat only natural products prepared extremely friendly and hospitable locals. Ski resorts in Ukraine are quite close to each other. Therefore, even the most demanding tourists and skiers have many options for where to have a good winter. Last holiday season showed that the prolonged economic crisis did not excuse failure of people visiting the resorts. In contrast, inflation and the poor security situation in the world's most popular resorts lead to the fact that fellow citizens are beginning to pay attention to the resorts in the country. Although the Ukrainian resorts have very high potential and favorable conditions unfortunately not exercise attempts of powerful advertising campaigns, both inside the country and abroad, which makes it possible to increase, but rather decreases the flow of tourists. Many resorts and first attempts at assimilation into European enhance the quality and range of services that affect the well development. With the development of resorts increased employment, because the resorts maintain in good condition is required mass of workers.